

CRNA GORA
JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD
ZA OPŠTINU ROŽAJE
Broj: 01-4045
Rožaje, 30. 12. 2011. godine

JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU ROŽAJE

IZVJEŠTAJ

O RADU ZA 2011. GODINU

Januara , 2012. godine

Uvodne napomene

Javna ustanova Centar za socijalni rad za opštinu Rožaje (u daljem tekstu Centar) osnovan je 12. 07. 1984. godine Odlukom Skupštine opštine Rožaje , kada je djelatnost starateljstva sa opštinskih organa prenijeta u nadležnost Centra .

Od 1990. godine centri za socijalni rad u Crnoj Gori su republičke ustanove po Odluci Skupštine SRCG o osnivanju centara za socijalni rad ("Sl. list SRCG", br. 46/90) , a od 05. 08. 2005. godine po Odluci Vlade Republike Crne Gore (»Sl. List RCG«, br 73/05), mijenja se naziv u JU Centar za socijalni rad za opštinu Rožaje.

Za opštinu Rožaje formiran je poseban Centar za socijalni rad .

Opština Rožaje se nalazi na sjeveroistoku Crne Gore . Prostire se na 432 km², sa 22964 stanovnika.

Cijenimo da je u inostranstvu na privremenom radu i boravku oko 6.000 stanovnika iz opštine Rožaje.

Broj zapošljenih na teritoriji opštine Rožaje je 2817, od čega 1848 muškaraca ili 65,60%, a žena 969 ili 34,40%.

Na evidenciji nezapošljenih lica kod Zavoda za zapošljavanje - Kancelarija u Rožajama je prijavljeno 1040 lica, od kojih je 658 muškaraca i 382 žena, što je na nivou iz prethodne godine.

Ovo je od bitnog uticaja na broj zahtjeva koji se podnose Centru za regulisanje različitih socijalno-zaštitnih prava , a prvenstveno materijalnog obezbjeđenja porodice . Kvalifikaciona struktura nezapošljenih koji se javljaju Zavodu za zapošljavanje-Kancelarija u Rožajama je sljedeća : NK – 297 , PK – 26 , KV stepen- 251 ,SSS-215 , VKV-4 , VŠS-49, VSS-196 i dva magistra nauka.

Materijalno obezbjedenje porodice

Broj korisnika materijalnog obezbjedjenja porodice se tokom izvještajne godine stalno povećavao. Da podsjetimo da je krajem 2011. godine ovo pravo koristilo 1972 porodice sa 6391 članom.

Sa nastupanjem zimskog perioda uvećavaju se potrebe gradjana, odnosno porodica zbog obezbjedjenja hrane, odjeće, ogrijeva i dr.za zimski period, zbog čega se povećava broj zahtjeva za ostvarivanje ovog prava.

Decembra 2011. godine imali smo 1972 porodice sa 6391 članom na programu MOP-a, što je za oko 3,95% više porodica, a članova više za oko 2,88% u odnosu na prethodnu godinu.

Prema posljednjem popisu iz 2011. godine, na teritoriji opštine Rožaje je evidentirano 5.684 domaćinstva. Ako domaćinstva tretiramo kao posebne porodice imamo podatak da je na programu MOP-e 34,69% porodica, ili 27,83% stanovnika opštine Rožaje.

Navodimo neke od uzroka povećanog broja korisnika ovog prava:

- povratak porodica iz inostranstva koje nijesu mogle da regulišu svoj boravak;
- sve su društvene firme prestale sa radom, pa i AD »Gornji Ibar« i »Šumsko preduzeće«, gdje je bio najveći broj zapošljenih, zbog čega se veliki broj bivših radnika našao na evidenciji Zavoda za zapošljavanje kao nezapošljenih i koji su u znatnom broju podnijeli zahtjeve za regulisanje prava na materijalno obezbjedjenje porodice,
- mladi bračni parovi sa rođenjem prvog djeteta regulišu ovo pravo, ako su bez sredstava za život;
- zbog razvoda brakova, gdje se većinom djeca povjeravaju majci na odgoj, čuvanje i vaspitanje;
- izbjegavanje plaćanja alimentacije za izdržavanje djece razvedenih roditelja ;
- neraščićeni pravno – imovinski odnosi, odnosno neregulisan ostavinski postupak kod Osnovnog suda u Rožajama;
- u jednom broju slučajeva starim i oboljelim roditeljima se nedovoljno staraju njihova djeca, zbog čega su stara lica bez sredstava za život.

U izvještajnom periodu priznat je 241 zahtjev.

Za korisnike MOP-e isplaćena je pomoć za nabavku udžbenika i školskog pribora za svako dijete I, II i III razreda osnovne škole u iznosu od po 40,00 eura.

Ukupno je za ovu namjenu uplaćeno 34.080,00 eura, odnosno za 852-je djece od Ministarstva rada i socijalnog staranja Podgorica.

U ljetnjem periodu 192 djece je besplatno boravilo na moru u trajanju od 7 dana u dječijem odmaralištu »Lovćen-Bečići«.

Zbog veoma teške materijalne situacije u kojoj se našao veliki broj porodica , ovaj centar je u izvještajnom periodu intervenisao i drugim oblicima zaštite .

Jednokratne novčane pomoći primilo je 76 lica , u ukupnom iznosu od 6.981,35 eura.

U 2011. godini socijalni radnici su uradili 320 socijalnih anamneza za lica koja su podnijela zahtjev za jednokratnu novčanu pomoć.

U izvještajnom periodu socijalni radnici su ukupno uradili 1350 socijalnih anamneza, obzirom da je krajem godine vršena revizija prava na materijalno obezbjedjenje porodice.

Takodje u 2011. godini uradjeno je 48 socijalnih anamneza za lica koja su izdržavala kaznu zatvora.

Velike poteškoće pri utvrđivanju ukupnog materijalnog stanja porodica predstavljaju fiktivni diobni ugovori , fiktivni razvodi braka i česta migracija građana ove opštine , pri čemu je teško utvrditi da li te porodice imaju pomoći od onih koji se nalaze u inostranstvu .

Novi momenat u pribavljanju podataka o materijalnom statusu porodica za priznavanje prava na materijalno obezbjedjenje porodice je formalno posjedovanje više auta, zbog registracija automobila uvezenih iz inostranstva uz naknadu od strane stranih državljanina.

Broj lica u stanju socijalne potrebe će se i dalje povećavati, do oživljavanja privredne aktivnosti do pokretanja postojećih proizvodnih kapaciteta, ili otvaranja novih.

Prema podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore – Kancelarije u Rožajama, nastavljen je trend povećanog zapošljavanja na području opštine Rožaje u 2011. godini, posebno na sezonskim poslovima (drvoprerađa, ugostiteljstvo i trgovina). Napominjemo da je u prošloj godini sa područja opštine Rožaje, znatan broj lica sa evidencije nezapošljenih uključeno na sezonskim poslovima na crnogorskem primoju i Podgorici (ugostiteljstvo, turizam, gradjevinarstvo i rad na plantažama). Ukupno je bilo angažovano na ovim poslovima 363 radnika u prosjeku od 3-6 mjeseci.

Takodje, naglašavamo da se u toku ljetnje sezone nude poslovi mladim ljudima na području Crnogorskog primorja i Podgorice, u turizmu, ugostiteljstvu, gradjevinarstvu, trgovini, poljoprivredi i dr., što nedovoljno koriste nezapošljeni sa područja opštine Rožaje.

Porodična problematika

U izvještajnom periodu Stručni tim za brak i porodicu radio je sa porodicama i parovima koji su u predrazvodnom postupku, zatim sa onima koji imaju konflikte u braku i rizikuju da dodje do razvoda, pomagali u načinu održavanja ličnih odnosa drugog roditelja kod koga nijesu djeca.

Takodje je radjeno sa djecom koja imaju problema u ponašanju poslije razvoda roditelja.

Stručni tim za brak i porodicu imao je na tretmanu 81 bračni par sa poremećenim bračnim odnosima, i to 35 iz vanbračnih i 46 iz bračnih zajednica sa ukupno 93 djece, od kojih je 41 žensko i 52 muške . Možemo reći da su tretmani sa supružnicima bili dosta uspješni , jer je u 27 slučajeva spriječen razvod braka.

Poremećeni porodični odnosi i disfunkcionalnost porodica predstavljaju najteže i najsloženije obaveze ovog centra . Brojni su i raznovrsni zadaci Centra kada su u pitanju poremećeni bračni odnosi i poremećeni odnosi u porodici (sprovođenje postupka mirenja, davanje mišljenja i predloga sudu u vezi sa povjeravanjem djece na odgoj, čuvanje i vaspitanje, davanje mišljenja kod izmjene sudske odluke o povjeravanju djece, posredovanje kod viđanja djece i dr.) .

Poremećeni bračni odnosi su posljedica različitih činilaca od kojih su najizraženiji : neslaganje naravi, alkoholizam, preljuba, različito porijeklo, uticaj primarne porodice, fizičko i psihičko zlostavljanje, pojačana emancipacija žene i slično.

Fizičko nasilje nad ženom je najdrastičniji izraz porodičnog nasilja. Predstavlja ugrožavanje osnovnog prava na život i fizički integritet.

Konkretnе mjere zaštite zlostavljenih žena i djece ustanovljene su u okviru oblasti Porodičnog i krivičnog prava. Zaštita žena i djece od zlostavljanja i zanemarivanja zavisi od aktivnosti različitih službi, institucija i državnih organa, socijalne zaštite, policije, pravosudja, zdravstvenog i obrazovnog sistema.

Nasilje u porodici je uzrok u većini sluačejva poremećenih bračnih odnosa i kod razvoda, a gdje su muževi ti koji uglavnom ugrožavaju tjelesni integritet, duševno zdravlje i spokojstvo porodice.

Centar kao organ starateljstva je ključna ustanova koja nadzire i zastupa prava i interes žena i djece. On preuzima mjere upozoravanja,savjetovanja i obezbjeđivanja psihološke podrške. Ženu koja se obrati za pomoć Centru po pravilu prima stručni tim za brak i porodicu u sastavu: socijalni radnik, psiholog, pravnik i pedagog.

Isti sagledava konkretnu situaciju i zauzima jedinstven stav po pitanju preduzimanja potrebnih mjera i radnji. Utvrđuje da li se radi o porodičnom nasilju ili poremećenim odnosima i procjenjuje stepen ugroženosti žene i djece.

U slučaju neposredne opasnosti službenici Centra, uz saglasnost stranke, obavještavaju policiju i insistiraju na hitnost postupanja.

Zbog nasilja u porodici kod Osnovnog državnog tužioca u Rožajama prijavljeno je 23 lica od kojih je policija podnijela 16 prijava, 5 slučaja su prijavljena od drugih organa-advokata i 8 prijava od strane gradjanina.

Zbog nasilja u porodici radnici ovog centra su sa službenicima Ispostave policije u Rožajama riješili 22-dva slučaja.

U izvještajnom periodu imali smo 67 tužbi za razvod braka, a pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Rožajama razvedeno je 46 brakova , što je na prošlogodišnjem nivou, odnosno dva manje u odnosu na prethodnu godinu.

Imali smo 21 prijedlog za povjeravanje maloljetne djece. U 9-et slučajeva smo imali postupak za izdžavanej djece. Ukupno je povučeno 12 tužbi što znači da su se supružnici izmirili i nastavili dalji zajednički život.

Stručni tim ovog centra posredovao je u 35 slučajeva narušenih bračnih odnosa koji su živjeli u nevjenčanom braku. Možemo reći da su tretmani sa supružnicima bili prilično uspješni, jer je u 27 slučaja spriječen razvod braka.

U radu stručnih radnika ovog centra pojavljuju se poteškoće prilikom davanja mišljenja sudu kojem od roditelja povjeriti maloljetnu djecu u slučaju razvoda braka, jer roditelji često nastoje da uvuku djecu u svoj način razmišljanja. Nameću im svoje stavove, zahtjeve, planove, viđenje porodičnih odnosa. Na takav način koriste djecu kao instrumente da bi jedno drugo povrijedili.

Često pokušavaju da ukljuce u njihov problem i osobe koje učestvuju u brakorazvodnom postupku, konkretno stručne radnike ovog centra.

U odnosu na to postoji rizik da dijete koje se direktno uključuje u postupak razvoda braka trpi veliki pritisak i može da dodje u konflikt sa roditeljima kada saopšti svoj stav i mišljenje, koji se roditeljima u većini ne dopada. To dovodi do grube zloupotrebe prava i interesa djece.

Iz oblasti odnosa roditelja i djece u Rožajama se već četiri godine rješavaju porodični sporovi uz pomoć posrednika-medijatora.

Treba naglasiti i to da u Rožajama još uvijek je uglavnom, patrijarhalna porodica, sa tradicionalnom podjelom uloga po polu i uzrastu, gdje žena i djeca imaju podredjeni

status,dok autoritet mušakrca dominira, gdje on ima jaku partnersku i roditeljsku moć, donosi odluke, kontroliše članove porodice, primjenjuje autoritarni vaspitni stil.

Medjutim, svaka porodica je sistem sa specifičnim odnosima i komunikacijama medju članovima, načinom brige o djeci i vaspitanju. Svakoj porodici stručni radnici pristupaju na poseban način, kako bi riješili i prevazišli porodične probleme, a zbog kojih je u nekoliko slučajeva ovaj centar morao da se obrati Ispostavi policije za asistenciju, a što je učinjeno u kranjoj nuždi.

Konstatovali smo da je povećan broj bračnih parova i članova porodica koji su se obraćali Centru za pomoć,kako materijalnu tako i savjetodavnu, što je preventivno djelovalo da se izbjegnu ozbiljniji porodični poremećaji .

U izvještajnom periodu zaključeno je 3 maloljetnička braka, uz saglasnost roditelja i ovog centra.

Neprihvatljivo ponašanje mladih

U izvještajnom periodu evidentirano je ukupno 20 krivična djela, koja su počinili maloljetnici , po kojima je završen postupak kod Osnovnog suda u Rožajama. Izvršioci su muškarci . Takođe smo u ovoj godini imali 14 predmeta kod Područnog organa za prekršaje u Rožajama.

U vezi sa ovim krivičnim djelima Centar je Osnovnom sudu u Rožajama, kao i Područnom organu za prekršaje blagovremeno dostavio socijalne anamneze sa prijedlogom mjera za maloljetne počinioce krivičnih djela i prekršaja.

Na osnovu izvršene analize strukture i pojavnih oblika maloljetnika, zaključili smo da je u odnosu na prethodnu godinu smanjen broj maloljetnika izvršilaca krivičnih djela za 4 , koja su u nadležnosti Osnovnog suda u Rožajama.

Broj prekršaja iz oblasti bezbijednosti saobraćaja prema podacima policije u izvještajnom periodu je manji u odnosu na predhodnu godinu. Podnešeno je 14 prijava protiv maloljetnih prekršilaca, čiji je broj u odnosu na prethodnu godinu povećan za 3 izvršioca.

Osnovni sud u Rožajama prema maloljetnim počiniocima krivičnih djela (od ukupno 20) na prijedlog ovog centra, izrekao je 20 vaspitnih mjera i to: pojačan nadzor od strane roditelja 7, pojačan nadzor od strane Organa socijalnog staranja u 13 slučajeva.

Područni organ za prekršaje u Rožajama od ukupno 14 pokrenutih postupka, izrekao je 7 vaspitnih mjera i to: ukor u 3 slučaja, pojačan nadzor od strane roditelja u 4 slučaja

Višestruki su uzroci za počinjena krivična djela i prekršaje maloljetnika u izvještajnoj godini, a navećemo samo neke za koje smatramo da su najbitniji :

- ekonomski kriza i ugrožen materijalni status posebno višečlanih porodica ;
- moralna i sveopšta kriza društva ;
- devalviran obrazovno vaspitni sistem ;
- neadekvatan rad roditelja sa djecom ;
- neadekvatno korišćenje slobodnog vremena ;
- sredstva masovne komunikacije sa negativnim sadržajem ;
- boravak djece u sredinama u kojima se manifestuju različiti oblici asocijalnog ponašanja;
- poremećeni odnosi izmedju članova porodice.

Od ukupnog broja počinjenih krivičnih djela (20) Osnovni sud u Rožajama je u četiri slučaja obustavio postupak zbog krivičnih djela koje su počinili maloljetnici.

U izvještajnoj godini smo imali 3 povratnika maloljetna izvršioca krivičnih djela kod Osnovnog suda u Rožajama, a 3 kod Područnog organa za prekršaje.

Od ukupnog broja počinjenih krivičnih djela i prekršaja od strane maloljetnika po evidenciji ovog centra dominiraju krivična djela: teška kradja, teška tjelesna povreda, laka tjelesna povreda, kradja, ugrožavanje sigurnosti saobraćaja, nedozvoljena trgovina i krijumčarenje, ugrožavanje javnog saobraćaja, oštećenje tujde stvari, nedozvoljena trgovina, ugrožavanje sigurnosti, ugrožavanje opasnim orudjem pri tući i dr.

Možemo konstatovati da je u ovom periodu bila dobra saradnja između Osnovnog suda u Rožajama i Područnog organa za prekršaje na planu preventivnog djelovanja protiv maloljetničkog prestupništva .

Uspostavljena je bolja saradnja i sa drugim subjektima pozvanim da se bave maloljetničkom delikvencijom kao što su : škole, roditelji, Ispostava policije, Osnovni sud i Državno tužilaštvo.

Napominjemo da je škola posebno značajan faktor u vaspitanju mladih , u kojoj se manifestuju svi oblici asocijalnog ponašanja djece i omladine (bježanje sa časova , konflikti među učenicima i nastavnicima , tuče sa vršnjacima , krađa , uzimanje alkohola, pušenje duvana i dr.) .

Sve što se u školi propusti na ulici se manifestuje u intezivnijem obliku .

Napominjemo da roditelji maloljetnika - počinilaca krivičnih djela i prekršaja se bolje odazivaju pozivu stručnih radnika Centra , radi pružanja savjeta , uputstava i radi dogovora o zajedničkom tretiranju ovih maloljetnika , čime daju veliki doprinos zajedničkom preventivnom djelovanju .

Obzirom da su mlađi najbitniji dio društva neophodno je da se u radu sa njima uključe svi subjekti, a posebno oni koji su pozvani , kako bi se zajedničkim snagama preventivno uticalo na sprečavanje vršenja krivičnih djela i prekršaja od strane maloljetnika, odnosno kako bi se svi uključili u proces resocijalizacije maloljetnih delikvenata .

Stručni tim za maloljetničku delikvenciju je za sve maloljetnike počinioce više krivičnih djela –prekršaja sačinio posebne planove zaštite koji obuhvataju potrebne mjere i subjekte u cilju resocijalizacije i preventivnog djelovanja neprihvatljivog ponašanja mlađih .

Poseban problem i za opštinu Rožaje jeste narkomanija, odnosno konzumiranje droga i drugih psihoaktivnih sredstava prvenstveno od strane mlađih, o čemu se nerado govori, ali se mora ovo pitanje otvoriti jer smo ugroženi i po ovom osnovu.

Narkomanija kao ozbiljan zdravstveni, porodični, socijalni i opštedsruštveni problem prisutan je i na teritoriji opštine Rožaje, i prema podacima kojima raspolažu službe i institucije na teritoriji opštine Rožaje , povećav ase broj ovih zavisnika.

Ovaj Centar je inicirao formiranje jednog partnerskog tijela od predstavnika svih pozvanih subjekata (Centar, Osnovni sud, Državni osnovni tužilac, Sud za prekršaje, škole, Dom zdravlja, lokalna zajednica, policija, nevladin sektor i dr.) na nivou opštine Rožaje , koje bi se bavilo neprihvatljivim ponašanjem mlađih.

Dječiji dodatak

Pravo na dodatak na djecu imaju :

- 1) djeca porodica korisnika materijalnog obezbjeđenja ;
- 2) djeca sa tjelesnom, mentalnom i senzornom ometenošću, koja se ne mogu ospособiti za samostalan život i rad;
- 3) djeca sa tjelesno, mentalnom i senzornom ometenošću, koja se mogu ospособiti za samostalan život i rad;
- 4) dijeca bez roditeljskog staranja.

Pravo na dodatak na djecu imaju prvo troje djece u porodici.

Visina dodatka za jedno dijete je iznosila u izvještajnom periodu mjesечно:

1. korisnika materijalnog obezbjedjenja porodice 19,00 eura,
2. djeca sa tjelesnom, mentalnom i senzornom ometenošću, koja se mogu ospособiti za samostalan život i rad u iznosu od 25,50 eura,
3. djeca sa tjelesnom, mentalnom i senzornom omtenošću, koja se ne mogu ospособiti za samostalan život i rad u iznosu od 31,80 eura,
4. djeca bez roditeljskog staranja u iznosu od 31,80 eura.

Ukupan broj nosilaca ovog prava u izvještajnom periodu je 1342 porodice, sa 2785-oro djece, od čega je 39 djece sa posebnim potrebama .

Naknada za vrijeme porodiljskog odsustva i naknada na ime opreme za novorođenu djecu

Pravo na naknadu za vrijeme porodiljskog odsustva predstavlja osnovno pravo iz oblasti zaštite majke i djeteta i ovim pravom su obuhvaćene porodilje u radnom odnosu, porodilje koje se vode na evidenciji Zavoda za zapošljavanje i porodilje - redovni studenti . Ovo pravo je ustanovljeno Zakonom o radnim odnosima , čime se vrši posebna društvena zaštita porodilja .

Preko ovog Centra naknadu za vrijeme porodiljskog odsustva u izvještajnom periodu koristilo je :

- 253 porodilja prijavljenih kod Zavoda za zapošljavanje;
- 62 porodilje kod privatnih poslodavaca ;
- porodilja redovnih studenata nije bilo .

Naknadu za opremu za novorođenu djecu koristilo je 372 porodice.

Njega i pomoć drugog lica

Pravo na njegu i pomoć drugog lica po Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti (»Sl. List RCG«, br. 78/05) ima:

- korisnik lične invalidnine,
- lice sa teškom tjelesnom, mentalnom i senzornom ometenošću, kojem je potrebna stalna njega i pomoć drugog lica za obavljanje osnovnih životnih potreba.

Pravo na njegu i pomoć drugog lica može ostvariti lice pod uslovom da ovo pravo nije ostvarilo po drugom osnovu.

Visina njege i pomoći drugog lica iznosi 63,00 eura mjesечно.

Medicinske indikacije za ostvarivanje prava na njegu i pomoć propisuje nadležni organ državne uprave za oblast socijalne zaštite, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja, na osnovu kojih je i donešen Pravilnik o medicinskim indikacijama za ostvarivanje prava iz socijalne i dječije zaštite, objavljen u »Sl. Listu RCG« br. 4/94 i 3/2006.

U 2011.godini, Socijalno - ljekarska komisija je zasjedala dva puta i to: 06. I 07. 05. 2011. I 21. I 22. 10. 2011. godine.

Prvostepena socijalno ljekarska komisija Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore , koja je zasjedala dana 06. I 07. 04. 2011, prvi put u 2011. godini , kada je za:

- 63 lica priznala pravo na njegu i pomoć drugog lica;
- 93 lica odbila zahtjeve za priznavanje prava na njegu i pomoć drugog lica.
- 40 lica je Prvostepena socijalno ljekarska komisija Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore, oglasila nesposobnim za rad, kako bi regulisali neko od socijalno zaštitnih prava ukoliko ispunjavaju i ostale uslove,
- jedno se lice nije odazvalo.

Prvostepena socijalno ljekarska komisija Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore, koja je zasijedala dana 21. I 22. 10. 2011. godine, drugi put, kada je za:

- 35 lica priznala pravo na njegu i pomoć drugog lica;
  - 101 lice odbila zahtjev za priznavanje prava na njegu i pomoć drugog lica;
  - 11 zahtjeva za njegu i pomoć drugog lica nije riješila, jer se lica nijesu odazvala pozivu na Komisiju.
-
- 37 lica je Prvostepena socijalno ljekarska komisija Ministarstva rada i socijalnog staranaj Crne Gore, oglasila nesposobnim za rad, kako bi regulisali neko od socijalno zaštitnih prava ukoliko ispunjavaju uslove,
  - 1 lice je oglašeno sposobnim za rad i privredjivanje od strane iste komisije;
  - 5 lica se nije odazvalo na pregled kod Prvostepene socijalno ljekarske komisije.

Decembra 2011. godine pravo na njegu i pomoć drugog lica koristilo je 444 lica.

U izvještajnom periodu podnešeno je 46 žalbi, od kojih je 44 odbijeno, a u dva slučaja predmeti vraćeni na ponovni postupak i donošenje odluke.

Lična invalidnina

Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti (»Sl. List RCG«, br. 78/05), utvrđeno je novo pravo za sva lica kod kojih je nesposobnost za samostalan život i rad nastala prije navršene 18-te godine života.

Visina lične invalidnine iznosi 108,80 eura mjesечно.

Indikacije za ostvarivanje prava na ličnu invalidninu utvrđjene su Pravilnikom o medicinskim indikacijama za ostvarivanje prava iz socijalne i dječije zaštite.

Prvostepena socijalno ljekarska komisija Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore, u toku 2011. godine, zasijedala je dva puta i to 06. I 07. 04. 2011. godine i 21. I 22. 10. 2011. Godine.

Prvostepena socijalno ljekarska komisija Ministarstva rada i socijalnog staranja Podgorica, koja je zasijedala dana 06. I 07. 05. 2011. godine, prvi put, kada je za :

- 3 lica priznala pravo na ličnu invalidninu;
- 1 lice odbila zahtjev.

Prvostepena socijalno ljekarska komisija Ministarstva rada i socijalnog staranja Podgorica, koja je zasijedala dana 21. I 22. 10. 2011. godine, drugi put, kada je za:

- 2 lica priznala pravo na ličnu invalidninu.
- 1 lice odbijen zahtjev.

U postupku priznavanja ovog prava podnešena je jedna žalba.

U 2011.godini pravo na ličnu invalidninu koristilo je 117 lica od čega je za 1 lice prestalo pravo uslijed smrti, tako da je na kraju godine ovo pravo koristilo 116 lica.

Povlastice na putovanje lica sa invaliditetom

Povlastice na putovanje lica sa invaliditetom se regulišu Zakonom o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom koji je stupio na snagu 04.01.2009.godine.

Pravo na povlasticu na putovanje imaju lica sa invaliditetom tj.korisnici njege i pomoći drugog lica , djeca i mladi koji su ostvarili pravo na pomoć za obrazovanje i vaspitanje djece i mlađih sa posebnim potrebama . Pravo na povlasticu na putovanje ima i pratilac lica sa invaliditetom. Lica sa invaliditetom imaju pravo na povlasticu na 12 putovanja u drumskom o željezničkom saobraćaju u toku kalendarske godine.

U izvještajnom periodu podnijeto je 78 zahtjeva za ostvarivanje prava na ovu povlasticu.

Donijeto je 769 rješenja o naknadi novčanih sredstava korisnicima povlastice na putovanje u visini cijene vozne karte.

Ukupni iznos isplaćenih sredstava po ovom osnovu u izvještajnom periodu je 38.088,90 eura, što je u odnosu na prethodnu godinu više nego dva puta.

Starateljstvo

U izvještajnom periodu podnesena su dva zahtjeva za stavljanje pod starateljstvo, jedno maloljetno i jedno punoljetno lice.

U izvještajnom periodu za 3 lica koja se nalaze u ustanovi socijalne zaštite »Komanski most« Podgorica, po službenoj dužnosti su donijeta rješenja o postavljanju staraoca, socijalnog radnika Centra, jer su lica bez rodbine koja bi se mogla starati o njima.

Usvojenje

U izvještajnom periodu nijesmo imali usvojenja djece (ni potpunih ni nepotpunih) .

Smještaj u ustanovu socijalne zaštite

U ustanovama socijalne zaštite smješteno je 19 štićenika, od kojih :

- 7 djece u JU Centar za obrazovanje i osposobljavanje »1.jun« u Podgorici ,
- 3 djece smješteno je u JU Zavod za školovanje i rehabilitaciju lica sa poremećajima sluha i govora u Kotoru;
- 3 lica smještena su u JU Zavod »Komanski most« Podgorica,
- 2 djece je smješteno u JU Zavod za invalidnu djecu i omladinu Podgorica,
- 3 djece smješteno je u JU Dječiji dom »Mladost« - Bijela;
- 1 staro lice smješteno je u JU Dom starih »Grabovac« - Risan .

Smještaj u drugu porodicu (hraniteljstvo)

Dijete bez roditeljskog staranja i dijete čiji je razvoj ometen prilikama u sopstvenoj porodici može biti smješteno u drugu porodicu radi čuvanja , njege i vaspitanja pod uslovima predviđenim Porodičnim zakonom o čijem smještaju odlučuje ovaj centar.

U izvještajnom periodu po ovom osnovu u 18 porodica bilo je 22 djece bez roditeljskog staranja.

Jedan zahtjev je odbijen zbog neispunjavanja uslova.

Stručni tim za brak i porodicu ovog centra je redovno obilazio djecu koja su na porodičnom smještaju i kontrolisao izvršavanje zaključenih ugovora sa starateljima.

Naglašavamo da se u 20 slučajeva radi o srodničkom hraniteljstvu, a u 2 slučaja o nesrodničkom hraniteljstvu.

Iznos naknade za jedno dijete u hraniteljskoj porodici iznosi 200,00 eura, a posebna naknada hranitelju za prvo dijete iznosi 60,00, a za drugo i narednu po 30,00 eura mjesečno.

Pogrebni troškovi

U izvještajnom periodu ovaj centar je za 17 preminulih lica koja su kod ovog Centra bili korisnici materijalnog obezbjedjenja porodice, isplatio troškove sahrane u ukupnom iznosu od 6.295,00 eura.

Po Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti pirodici preminulog lica se isplaćuje 315,00 eura , kao i troškovi prevoza pokojnika ako ih je bilo.

Pomoć u pokriću troškova sahrane je jedan od vidova i oblika zaštite najsironašnijih porodica .

Ostali poslovi

U izvještajnom periodu Centar je strankama izdavao razna dokumenta (rješenja, uvjerenja i dr.) od kojih izdvajamo:

- rješenja o priznavanju prava na MOP-e.....	241
- rješenja o nepriznavanju prava na MOP-e.....	75
- uvjerenje da je korisnik MPO-e.....	209
- uvjerenje da nije korisnik MOP-e.....	18
- rješenja o isplati jednokratne novčane pomoći.....	76
- uvjerenja da nije oduzeta poslovna sposobnost.....	8
- uvjerenja da nema smetnji za promjenu ličnog imena	4
- uvjerenje radi otpusta iz crnogorskog državljanstva).....	5
- uvjerenje o izdžavanju roditelja.....	2
- rješenje o isplati pogrebnih troškova	17
- rješenje o smještaju u drugu porodicu	0
- rješenje o regulisanju prava na njegu i pomoć drugog lica.....	287
- rješenja o isplati posebne naknade hranitelju.....	0
- rješenja o isplati lične invalidnine.....	7
- zapisnik o naknadnom priznavanju očinstva.....	91
- ostala uvjerenja.....	94
- rješenja o priznavanju prava na povlasticu na putovanje.....	78
- rješenja o isplti putnih troškova invalidnim licima.....	769

Kadrovska osposobljenost

U 2011. godine u Centru je radilo 9-et radnika na neodredjeno vrijeme.

Sistematizacijom predviđena radna mjesta nijesu popunjena radna mjesta i to: dva socijalna radnika, jednog psihologa, vozača, referenta d. d. i blagajnik.

Poslove psihologa obavlja direktor Centra bez posebne nakanade ,koji je tog profila stručnosti.

Što nije popunjeno radno mjesto vozača nije posebna manjkavost, jer svi stručni radnici Centra su vozači i mogu bez vozača da obilaze vozilom teren i obavljaju službene poslove i radne zadatke.

Posebno naglašavamo da je nedostatak dovoljnog broja socijalnih radnika otežavajuća okolnost za funkciranje ove ustanove, obzirom da se iz godine u godinu drastično povećava broj zahtjeva za regulisanje prava na materijalno obezbjedjenje porodice.

Treba naglasiti da reforme u socijalnoj i dječjoj zaštiti koje su u toku takodje zahtijevaju izradu socijalnih kartona za sve gradjane, što će zahtijevati veće angažovanje stručnih radnika ove ustanove a posebno socijalnih radnika.

Nastrojaćemo da uz saglasnost Ministarstva rada i socijanog straranja popunimo nepotpunjena radna mjesta.

Napominjemo da je ovaj centar sa najmanjim brojem izvršilaca u Crnoj Gori.

Kvalifikaciona struktura radnika zapošljenih u Centru u izvještajnom periodu :

<i>Radno mjesto</i>	<i>Školska sprema</i>	<i>Broj izvršilaca</i>
Direktor	VSS	1

<i>Pravnik</i>	VSS	<i>I</i>
<i>Pedagog</i>	VSS	<i>I</i>
<i>Šef računovodstva</i>	VSS	<i>I</i>
<i>Socijalni radnik</i>	VSS	<i>2</i>
<i>Referent za DD</i>	SSS	<i>I</i>
<i>Blagajnik</i>	SSS	<i>I</i>
<i>Daktilograf</i>	SSS	<i>I</i>
<i>Čistačica-kurir</i>	NS	<i>I</i>
<i>Pripravnici:(psiholog, pravnik, ekonomista)do 01. 06. 2011. godine</i>	VSS	<i>3</i>
UKUPNO:		13

Napominjemo da je čistačica, koja je u radnom odnosu kod Centra, održavala i prostorije Fonda za Fonda Pio i Zavoda za zapošljavanje, čije se kancelarije nalaze u istom objektu sa kenacelarijama Centra.

U toku 2011. godine znatno su popravljeni uslovi rada zaposlenih, jer je zamijenjena stolarija (vrata i prozori od aluminijuma), uradjena termo izolacija sistema centralnog grijanja i uradjeno prilagodjavanja ulaza za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti.

Možemo zaključiti da smo izvještajni period odnosno 2011. godinu, uspješno završili i u cijelosti realizovali programske zadatke, kao i druge poslove koji nijesu mogli biti planirani.

D I R E K T O R,
Mahmut Kalač